

PROJEKT "GRAD PULA PRIČA U SLIKAMA"

Komunikacijske ploče na osam gradskih lokacija - SIMBOLI UMJESTO RIJEČI

Na pločama se nalaze simboli kojima se služe kako djeca, tako i odrasli koji su neverbalni, ne mogu govoriti ili su u procesu usvajanja govora

PIŠE Doria MOHOROVIĆ

PULA - Na javnim površinama i u javnim ustanovama Grada Pule postavljeno je više komunikacijskih ploča za augmentativnu (potpomognutu) komunikaciju kao podrška neverbalnoj djeci i odraslima. Postavljene su u sklopu projekta "Grad Pula priča u slikama" nositelja Dnevnog centra za rehabilitaciju Veruda koji je realiziran u suradnji s Gradom Pula.

Moždana trauma

Komunikacijske ploče funkcioniraju na način da se simbolizira okolina za govor putem piktograma, odnosno slika sa simbolima posebnog značenja. Takvim se simbolima koriste kako djeca, tako i odrasli koji su neverbalni, ne mogu govoriti ili su u procesu usvajanja govora. Budući da su takve ploče univerzalnog jezika, pogodne su i za turiste drugog govornog područja.

Izrađeno je osam komunikacijskih ploča koje su postavljene na dječjem igralištu u Titovom parku, gradskim plažama (Ferijalni, Hidrobaza, Ambrela), u dvorištu Javne ustanove DV Mali svijet, a planiraju se postaviti i na dječje igralište u Šijanskoj šumi i Valkanama. Jedna ploča bit će postavljena u neposrednoj blizini Arene, a sadržavat će kratke informacije o samom spomeniku i njegovoj povijesti.

Ovu vrstu komunikacije koriste djeca i odrasli iz autističnog spektra s cerebralnom paralizom, usporenim razvojem govora, Downovim sindromom, osobe koje su zbog moždane traume izgubile mogućnost govora te svi ostali koji zbog nekog oštećenja nisu u mogućnosti izreći svoje potrebe i želje. Svakoj se komunikacijskoj ploči, ovisno o svrsi i mjestu na kojem je postavljena, priprema poseban vokabular putem kojeg korisnici mogu iskomunicirati svoje potrebe u toj situaciji, istaknula je Ines Delzotto, stručnjakinja za asistivnu komunikaciju.

Ideja je simbolizirati sve javne ustanove grada Pule čije usluge koriste mališani. Tako će svaka liječnička pedijatrijska i stomatološka ordinacija u gradu, kao i Opća bolnica Pula, dobiti knjižice s prigodnim i pomno odabranim socijal-

Ploča u Titovom parku

nim pričama. Magistra edukacije rehabilitacije Marija Sertić Nad, autorica svih socijalnih priča u knjižici, napominje da odlaski kod liječ-

nika neverbalnoj djeci predstavljaju izrazito velik stres.

Naime, oni ne znaju kako izreći svoja stanja i reći gdje ih boli te

što se događa sa njihovim tijelom. No, uz navedene knjižice djeca će napokon moći reći što ih muči i gdje ih boli. To su male knjižice poput slikovnica u kojem će biti objašnjen liječnički pregled. Cilj je smanjiti njihovu anksioznost i strah djeteta od nepoznatog. Od gradske knjižnice, preko Arene pa sve do gradskog bazena, naši će mališani moći komunicirati svojim simbolima, tvrdi Sertić Nad.

Iz Grada ističu da je benefit ovog projekta nemjerljiv jer se njime ujedno senzibiliziraju građani prema osobama s invaliditetom koje su najranjivija skupina u društvu. No, onima koji uz to i ne govore, doista je potrebna podrška. Dnevni centar za rehabilitaciju Veruda ima prvi specijalizirani kabinet za asistivnu tehnologiju u Hrvatskoj koji se ističe svojim programskim ciljevima te međunarodnom prepoznatljivošću. Nastao je uz pomoć brojnih donacija te se danas može pohvaliti visoko sofisticiranim instrumentima. Tim čine dvije magistre edukacijske rehabilitacije, Ines Delzotto i Alba Čop koje imaju dodatnu stručnu specijalizaciju na području asistivne tehnologije.

Komunikacija zjenicom

Na rehabilitaciju u ovaj centar dolaze korisnici iz cijele Istarske županije. Sve što se danas u našoj domovini događa na tom planu, slobodno možemo reći da se rodilo iz krila naše ustanove. U toj malenoj radionici čuda, sve ono što je nemoguće za osobe s invaliditetom postane itekako izvedivo i realno. Naime, kod nas djeca koja ne govore mogu komunicirati zjenicom oka ili zrakom iz nosnica, a nepokretni mogu pisati bradom ili obrazom, mogu crtati geometriju dahom. Dakle, naš kabinet asistivne tehnologije je mjesto gdje se dosanjaju oni najhrabriji snovi, zaključila je Loretta Morosin, ravnateljica Centra.

IDA Edukativno-degustacijska radionica

Kulinarski potencijal strijelke

Robert Perić

PULA - U Edukacijskoj kuhinji u zgradi Tržnice u sklopu projekta Investifish i organizaciji Istarske razvojne agencije (IDA) održana je degustacijska radionica o uvođenju inovacija u sektor ribarstva i akvakulture u Istarskoj županiji. Tom je prilikom chef Robert Perić predstavio kulinarski potencijal strijelke, inače agresivne i invazivne riblje vrste u Jadranu, pripremivši inovativna i kreativna riblja jela koja su sudionici radionice imali priliku kušati.

Direktor IDA-e Boris Sabatti kazao je da je ova inicijativa dobar način da se zaokruže rezultati koje je Agencija postigla u samom projektu, počevši od kupnje kuhinjske opreme za pulske vrtiće ukupne vrijednosti od 85.000 kuna radi promicanja zdravije prehrane te većeg korištenja ribe u prehrani

djece pa do poticanja razvoja inovativnih ulaganja osam istarskih poduzetnika u ribarstvo i akvakulturu. IDA je analizirala postojeće stanje i smjernice razvoja ribarstva i akvakulture u Istarskoj županiji za razdoblje od 2021. do 2027. te omogućila izradu osam investicijskih studija koje će poslužiti razvoju njihovih poslovnih ideja.

Pročelnik Županijskog odjela za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodno gospodarstvo Ezio Pinzan istaknuo je da je potencijal za iskorištavanje strijelke u gastronomiji u Istarskoj županiji velik. Projekt Investifish, u kojem je ukupan proračun IDA-e nešto veći od milijun i pol kuna, provodi se uz sufinanciranje iz programa prekogranične suradnje Interreg V-A Italija - Hrvatska.

M. V. L.

U LESNINI JE POČELO VELIKO SEZONSKO SNIŽENJE

Očekuju vas popusti do 60% na svim odjelima

U susret novoj godini i predstojećem slavlju, Lesnina svoje kupce i ove godine časti velikim sezonskim sniženjem koje je započelo u svim Lesnina trgovinama. Veliko sezonsko sniženje obuhvaća raznoliki asortiman proizvoda, od sitnica za dom do konkretnih komada namještaja - od kuhinja i kuhinjskog pribora, programa za spavanje, dnevnih i spavaćih soba, namještaja za ured, pa sve do komadnog namještaja, kućnog

tekstila i dekoracija, pa je na svim odjelima moguće iskoristiti popuste od čak 60 posto.

Ukoliko ste htjeli promijeniti svoj interijer u novoj godini, sada je idealna prilika da to i učinite!

Veliko sezonsko sniženje Lesnine XXXL aktualno je do 03.01.2022. ili do isteka zaliha.

Kreirajmo dom zajedno!
<https://www.xxxlesnina.hr>

